

REKENINGKUNDE
GRAAD 10
VRAESTEL 1
NOVEMBER EKSAMEN –2018
NASIENRIGLYN

NASIENRIGLYNE:

1. Strafpunte vir vreemde items is slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenalisering toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie).
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
8. 'Bewerking bedoel kyk na bewerking. 'Een deel korrek bedoel Bewerking & een deel korrek' Let wel: Kyk na bewerking beteken +, -, x of ÷ soos memo.
9. 'Een deel korrek' beteken 'bewerking en een deel korrek'. Waar deelpunte toegeken word vir een deel korrek moet die merker kyk vir die redelikheid van die antwoord en een deel moet korrek wees om die punt toe te ken. Indien 'n syfer 'n deelpunt toegeken word, sal dit as 'een deel korrek' gesien word.
10. In berekeninge, indien die noemer en teller omgeruil word, word geen punte toegeken nie. – dit is ook van toepassing op verhoudings.
11. Waar metodepunte toegeken word, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat gedeeltelik foutief is nie. In sulke gevalle, moet nie die metode punt toeken nie. Dui deur middel van ☒.
12. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die memorandum verskaf.
13. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

VRAAG 1**REKENINGKUNDIGE KONSEPTE EN ONTLEDING VAN TRANSAKSIES****1.1 REKENINGKUNDIGE KONSEPTE**

1.1.1	C	✓
1.1.2	A	✓
1.1.3	F	✓
1.1.4	B	✓
1.1.5	D	✓

5

1.2 ONTLEDING VAN TRANSAKSIES

Nr.	Algemene Grootboek		Effek		
	Rekening debiet	Rekening krediet	B	E	L
Vb	Telefoon	Bank	- 500	- 500	0
1.2.1	Bank ✓	Debiteurekontrole ✓	± 1 500 ✓✓	0	0
1.2.2	Skryfbehoeftes ✓	Krediteurekontrole ✓	0	- 2 200 ✓	+ 2 200 ✓
1.2.3	Bank ✓	Verkope ✓	+ 9 600 ✓	+ 9 600 ✓	0
	Koste van verkope ✓	Handelsvoorraad ✓	- 6 400 ✓✓	- 6 400 ✓	0
1.2.4	Krediteurekontrole ✓	Skryfbehoeftes ✓	0	+ 550 ✓	- 550 ✓
1.2.5	Oninbare skuld ✓	Debiteurekontrole ✓	- 400 ✓	- 400 ✓	0

25

TOTALE PUNTE
30

VRAAG 2**INKOMSTESTAAT VAN BB HANDELAARS VIR DIE JAAR GEËINDIG
28 FEBRUARIE 2018**

Verkope (914 000✓ – 1 800 ✓ – 1 400✓)		910 800 * ☒
Koste van verkope (410 000✓ – 840✓)		(409 160) * ☒
Bruto wins	8	501 640 ☒ Bewerking
Ander bedryfsinkomste		212 600 ☒ Bewerking
Huurinkomste (156 000✓ – 12 000✓)		144 000* ☒
Oninbare skuld ingevorder		600 ✓
Kommissie inkomste		68 000✓
Bruto bedryfsinkomste	7	714 240 ☒ Bewerking
Bedryfsuitgawes		(481 740) ☒ Bewerking
Eiendomsbelasting		24 000
Salaris		269 510
Versekering (62 000 ✓ – 6 000✓✓)		56 000* ☒
Oninbare skuld (1 600 ✓ + 150✓✓)		1 750* ☒
Skryfbehoeftes (7000✓ – 1200✓)		5 800* ☒
Telefoon		14 400 ✓
Water en elektrisiteit		8 740 ✓
Handelsvoorraad tekort (90 000✓ – 88 900✓ + 840✓)		1 940* ☒
Waardevermindering (90 000✓✓ + 9 600✓✓)		99 600* ☒
Bedryfswins	24	232 500 ☒ Bewerking
Rente inkomste (8 250✓ + 750✓✓)		9 000* ☒
Wins voor rente uitgawe		241 500 ☒
Rente uitgawe (36 000 ✓✓ + 2 800✓)		(38 800) * ☒
Netto wins vir die jaar	11	202 700 ☒

*☒ Een deel korrek

TOTALE PUNTE
50

VRAAG 3
KONSEPTE, BALANSSTAAT EN NOTAS

3.1.1	Historiese koste✓
3.1.2	Parings ✓
3.1.3	Lopende saak✓
3.1.4	Besigheidsentiteit✓
3.1.5	Wesenlikheid✓

5

3.2.1 Berei die volgende notas tot die Balansstaat aan die einde van die jaar 28 Februarie 2018 voor.**EIENAARSBELANG**

Kapitaalsaldo aan die begin van die jaar	1 020 000✓
Kapitaalbydrae gedurende die jaar	38 000✓
Netto wins vir die jaar	106 000✓
Onttrekkings	(24 000)✓
Kapitaalsaldo aan die einde van die jaar	1 140 000☑ Een deel korrek

5

HANDELS EN ANDER ONTVANGBARES

Handelsdebiteure	86 000✓
Vooruitbetaalde uitgawes	5 500✓
Opgelope inkomste	4 300✓
	95 800☑ Een deel korrek

4

KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE

Bank 19 570 + 38 000	een deel korrek	57 570☑
Kleinkas		1 030✓
Wisselgeld		500✓
		59 100☑ Een deel korrek

4

3.2.2

BALANSSTAAT VAN KIES HANDELAARS OP 28 FEBRUARIE 2018		
	BATES	
	NIE BEDRYFSBATES	✓1 728 135
	Vaste bates	1 543 135
2	Finansiële bates	✓185 000
	BEDRYFSBATES	✓281 550
	✓ Voorraad (114 000 ✓+ 12 650✓) Een deel korrek	✓126 650
	✓ Handels en ander ontvangbares sien 3.2.1	✓95 800
	✓ Kontant en kontantekwivalente sien 3.2.1	✓59 100
10	TOTALE BATES Dieselfde as totale ekwiteit en laste	✓2 009 685
	EKWITEIT EN LASTE	
1	Eienaarsbelang sien 3.2.1	✓1 140 000
	NIE BEDRYFSBATES	750 000
3	Verbandlening 800 000✓– 50 000✓	✓750 000 Een deel korrek
	BEDRYFSLASTE	✓119 685 Een deel korrek
	Handels en ander betaalbares (64 350 + 3 000✓ + 2 335✓)	✓69 685 Een deel korrek
	Kort termyn gedeelte van lening sien lening bo	✓50 000
6	TOTALE EKWITEIT EN LASTE	✓2 009 685 Een deel korrek

22

TOTALE PUNTE

40

VRAAG 44.1.1 **Bruto wins as 'n persentasie van koste van verkope.**

$$640\,000 - 400\,000 = 240\,000$$

$$\frac{240\,000}{400\,000} \times \frac{100}{1} = 60\% \quad \text{(een deel korrek)}$$

4

4.1.2 **Netto wins as 'n persentasie van verkope**

$$\frac{194\,775}{640\,000} \times \frac{100}{1} = 30,4\% \quad \text{(een deel korrek)}$$

3

4.1.3 **Bedryfsverhouding.**

$$(27\,035 + 22\,350 + 825) : 13\,327 = 3,8 : 1 \text{ of } 3,76 : 1 \quad \text{(een deel korrek)}$$

4

4.1.4 **Vuurproefverhouding.**

$$(50\,210 - 27\,035) \text{ of } 23\,175 \text{ twee punte}$$

$$\text{OF } (22\,350 + 825)$$

$$50\,210 - 27\,035 : 13\,327$$

$$23\,175 : 13\,327$$

$$1,7 : 1 \quad \text{(een deel korrek)}$$

4

4.1.5 **Opbrengs op gemiddelde eienaarsbelang**

$$\frac{194\,775}{\frac{1}{2}(635\,716 + 590\,000)} \times \frac{100}{1}$$

$$\frac{194\,715}{612\,858} \times \frac{100}{1} = 31,8\% \text{ of } 31,77\% \quad \text{(een deel korrek)}$$

5

4.2

Dink jy Mamka Koffiewinkel kan tevrede wees met die bruto wins % op koste van verkope? Lewer kommentaar en haal syfers aan om jou antwoord te staaf.

Nee, ✓ haar beoogde winsopslag is 65% en sy het slegs 60% bereik. ✓✓ - Kan wees agv uitverkopings of inflasie.

3

4.3

Mamka Koffiewinkel is tevrede met die likiditeitsposisie van die besigheid. Lewer kommentaar deur syfers aan te haal om jou antwoord te staaf.

Sien 4.1.3

Bedryfsverhouding ✓ verhoog van 3,3:1 na 3,8:1. ✓

Sien 4.1.4

Vuurproefverhouding ✓ verhoog van 1,4 : 1 na 1,7 :1 ✓

4

4.4

Moet Mamka Koffiewinkel tevrede wees met die verdienste op gemiddelde eienaarsbelang? Lewer kommentaar deur syfers aan te haal om jou antwoord te staaf.

Ja / Nee ✓

Alhoewel dit verminder het van 39% na 31,8% moet die eenaar nogsteeds tevrede wees. ✓

31,8% is hoër as 10% wat verdien sal word, indien dit belê word, by 'n finansiële instelling. ✓

3

TOTALE PUNTE
30